

مجلس معارف عسکری طرفندہ مظہر تصویب اولمشرہ

پیشدار محاربتی

۱۱۱۱ صفا کاتی

بیادہ یوز باشیہرندہ : راعب رفقی

جنرال بونال ، جنرال فوش ، جنرال
دوژا کلودوبووا روورہ نک آتارندن
تدوین ایدلمش و بیادہ تعلیمنامہ سیلہ
تبیہ و خدمات سفریہ نظامنامہ لری
دخی مآخذ اتخان اولونمشرہ .

دردت قروکی نی
خاویدر

صاحب و ناشری :
اقبال کتب خانہ سی

در سعادت

شہس مطبعہ سی — باب عالی قارشوسندہ نومرو ۷۲

۱۳۲۵ — ۱۳۲۸

افادہ مرام

محترم ارقداشلرمك انظار مطالعه لرینه عرض ایتدیكم شو
کتاب ، محصول عرفانم دکل ، ثمره تبعاً مدر . بن وبنم کبی بر
چوقلری دهها هنوز بویله بر اثر وجوده کتیره جک اقتداره
مالک دکلز . مقصدم : شانلی عثمانلی اوردوسنک وجودلریله
افتخار ایتدیكمز کنج ، فعال هیئت ضابطاننه بر قاج ساعتک
نافع بر مطالعه تأمین ایتک وکندیلریخی ، بوش وقلرنده بو
صورتله استفاده لری — ولو جزئی اولسون — نقطه نظرندن
اشغال ایلکدر .

علی الدوام حربک وسائط مادیه سی ترقی ایدیور . بوترقیات
نتیجه سی اوله رق صور اجرائیه دخی تبدلات کلیه یه دوچار
اولویور . دلیلی : تعلیمنامه و نظامنامه لریک آز مدت ظرفنده
دکشملمریدر . چونکه ، بونلر بولونولان زمانده کی ترقیات ایله
کسب اهمیت ایدن وساطتی تطبیقه کفایت ایتدیورلر . تعلیمنامه
و نظامنامه لری ، وسائط مقصده توفیق و تطبیقی اوکره تیرلر ؛
مادامکه وسائط هر کون تکمیل ایدیور ، بونک نتیجه سی اوله رق
صورت تطبیق دخی دکشمه جک و تعلیمنامه لرله نظامنامه لرده
تعدیلاته اوغرایه جقدر . قانون تکامل بونی ایجاب ایتدیریور .

وظیفه سنی تسهیل ایده جک اترلری او قومق هر ضابطه فرض
عیندر. زیرا، « محاربه میداننده یالکنز بیلینن برشئی تطبیق
ایتمک ایچون اقتدار داخنده اولان بر شی یایلیر. بناء علیه،
اوراده جزئی برشی یایمغه مقتدر اوله بیلیمک ایچون پک چوق وپک
آبی بیلیمک لازمدر. » [فوش]

« بیلیمک ایله یاپا بیلیمک اراسنده پک بویوک بر مسافه
واردر. بو مسافه یی مرور ایتمک ایچون جهالتله دکل معلوماتله
ایشه باشلاملیدر » [ویللیرن].

شو کوچک کتاب، تعلیمنامه، تعیبه، سفر به ده مندرج
پیشداره عائد موادک بر شر حیدر. صرف پیشدارک ایفا ایده جکی
وظائفه مخصوصدر.

فرانسه محررین عسکریه سندن جنرال ژاکلو دو بو وارووره
نک « درت تعیبه مطالعه سی » نام اثرینک پیشداره عائد قسمی
اساس اتخاذ ای دیلهرک تعلیمنامه، سفریه نظامنامه سی و تعیبه یه
کوره تعدیل ایلمش و جنرال فوشک بعض قواعد حربیه نام
اتریله جنرال بونالک، تعیبه ده صنعت جدیده نام اثری ده رساله یی
اکمال ایچون مآخذ اتخاذ اولنمشدر.

ألم، مقدس اوردومزک هیئت محترمه ضابطانه خدمت
ایتمکدر. بولغارستان، پیاده نک حرب نقطه نظرندن تدریسنه
رهبر عنوانی اثرلرمله برابر اوچنجی یی تشکیل ایده جک شو
کوچک کتاب و بونی تعقیب ایله جک دیگر کتابلر هپ بو

مقصدىك قوددن فعله چىقىمىسى ايچون صرف ايدىلن مساعىنىك
ئىمرە سىدىر.

مالبرانىشىك « ادعاى تىكىلمدە بولونمىغىرق طريق تىكىلمدە
ايلرلىك » دستورىنى رەبىر مساعى انخاذا ايتدم .
آرقداشلىرىمك آز چوق استفادەلرئىنە خدمت ايدە بىلىرسەم
بىم ايچون پىك بويوك برشرفدر .

راغب رىقى

پيشدارك وظيفه سنه دائر .

بر قاق سوز

سفریه ، ماده : ۱۶۴

« پيشدار ، قسم کلينک ايلرى حرکتنک دوچار سکتە واقطاع اولماسنى تأمين ايتمه و يورويش اجرا ايدن قطعاتی دشمنک باصقیندن محافظه ايتمه مجبوردر . دشمنه تصادف اولوندوغی زمان پيشدار ، قسم کلی به ، محاربه به یايلمق ایچون محتاج اولدوغی محل وزمانی قازانديرملی ؛ ممکن مرتبه بالذات دشمنه محاربه به کيريشمکسزین بومقصدی استحصال ايتمه چالیشمليدر .

« چونکه ، پيشدارك محاربه به طوتوشمسی قطعه قومانداننک سربستی قرار وحرکتی خللدار ايدر . اوندن طولانی ، قطعه قوماندانی محاربه نك توحيد ادارسی خصوصنه وقت وزمانيله باقه بيلمک ایچون قاعده پيشدارده بولمليدر .

« ایجاب حالده پیشدار غیر مأمول بر مقاومتی کمال سرعتله کسر وازاله ایتمکه و آلدده ایدیان استناد نقطه لرینی معندانه بر صورتده مدافعه ایتمکه مجبوردر»

تعلیمنامه ، ماده : ۳۵۶

« پیشدارک وظیفه‌سی ، قسم کلینک یاییلمسنه مقتضی محل وزمانی تأمین ایتمکدر . باش قوماندان بوبابده اقتضا ایدن اوامری پیشدار قومانداننه اعطا ایدر .

« هرشیدن اول ، اشغالی محتمل اولان طویجی موضعی تحت تأمینه آلملیدر . ایلریده ویانلرده بولنان اهمیتی حائر نقاط و اراضی و بالخاصه حاکم صرتلر ایجابنده محاربه ایله و کمال سرعت و جرأتله آلدده ایدلملیدر .»

کزا ، ماده : ۳۵۷

« پیشدار ، اساساً قوتیله متناسب اوله‌جق درجه‌ده دها واسع برجهه آلمقدن چکینا ملیدر .»

کزا ، ماده : ۳۵۸

« هر تقدیر تصادفی محاربه ، ماهیتی مقتضاسی اوله‌رق ، تشبثات سریعه‌ینی ایجاب ایتدیررسه‌ده ، بومقصد

ایچون باش قوماندان طرفندن قسم کلینک آچیله‌سی امریه تعرض اعرینک برلکده اعطاسی آنجق ، پیشدار محاربه‌سیله احواله دائر درجه کافیده معلو- مات اسحتصالدن سوکرا اوله بیلیر .

تعییم ، جلد ۲ ، ماده : ۶۰۴

« محاربه‌یه باشلامازدن اول هر یوروش قولی پیشدا- رینک دشمنله تماس حاصل ایتسی لازمکلیر . بو ائنده تصادف اولنه جق قوتک دشمنک ایلری کوندلمش بر قطعه‌سیمی یوقسه قوای اصلیه‌سیمی ؟ اولدوغنی آکلامق قولای دکدر . ایلری قطعاتدن اولدوقلری آ کلاشیایرسه طرد ایدلملری لازمدر . بعده ، پیشدارلر ، دشمنک حس و فرض اولونان موضع آسایسنک طریجی منزله قدر ، احتیاطکارانه یا قلا- شیرلر واوراده بر اشهرک طوپچیسنک خط آچسنی ، پیاده‌نک درین یوروش قوللرندن چیقاراق محاربه ترتیباتی آلمسنی تأمین ایدرلر . »

کذا ، ماده : ۶۲۹

« پیشدار ، اگر دشمنک فائق قوتلرینه تصادف ایدرسه ، مساعد بر قطعه اراضی بی‌الده

ایدرسه و بوتقطه‌نی براقه‌رق ایلری‌یاییکی، احواله نظرآ موافق بولمازسه و یاخود قسم کلینک برکچیددن چیقاراق یاییلمسنی تأمین ایتمک لانوم کلیرسه بدایهٔ وظیفه‌سی تدافعی اوله‌رق یاپار .

« احوال سائرده پیشدارک بلا تأمل دشمن اوزرینه آتیلرسی موافق اولور . مثلاً : دشمنه ، برکچیددن چیقاراق یاییلمق ایستدیکی بر زمانده تصادف ایدرسه؛ مهم بر نقطه‌یه دشمندن اول وارمق ایستر و یاخود بویله بر نقطه‌نی دشمنک اُلندن آلمق ایستره و یاخود دشمن ایلری حرکتیزی تأخیر ایتمک ایستر و قارشیمزده کی قوتنک ضعیف اولدوغی ده آشکاره اوله‌رق بللی اولورسه ؛ رجعت ایدن بر دشمنی دور دورمق ایستره .

« پیشدار تعرضه قالدق اولسه بیله ، ضبط ایتمدیکی یری محافظه ایتمک و کریدن کلن قوتلرک معین استقامت‌لرده محاربه‌یه اشتراک‌لرینه مقتضی زمانی تأمین ایتمک اوزره ایلری حرکتیه بر فاصله ویررسی همان اکثریا ایجاب ایده‌جکدر .»

کذا ، ماده : ۶۳۰

« ایلریده ویان طرفده بولونان مهم اراضی

نقطه لرینی علی الخصوص اطرافه حاکم یوکسک
یرلری ، سریع بر قرارله آلدہ ایتلیدر . پیشدار
کندی قوتنه نظراً ، جدی بر محاربه اجراسنه
مقتضی جبهه دن دها واسع بر جبهه آلمقدن چکینا .
ملیدر .»

کذا ، ماده : ۶۳۱

« پیشدار ناصل حرکت ایدرسه ایتسین ، کافه
احوالده قوماندان ، اعطای قرار ایچون مقتضی
زمانی ، پیشدار واسطه سیله قزانملیدر .»

جنرال یونال ؛ تعبیرده صنعت جبریده نام اثرنره

« پیشدار : کرک برمقرزده ، کرکسه بر اوردو
ویامتعدد اوردو غروپلرندن متشکل بر یویوک اوردویه
منسوب اولسون دائماً دشمنی کشف و قسم کلی بی
بر باصقیندن محافظه ایلک ؛ قوماندا هیئت عالیه سنه
کمال سربستیه حرکت ایتک ایچون محتاج اولدوغی
زمان ووسائلی تدارک واحضار ایتک ؛ نهایت الامر ،
دشمنک ضعیف نقطه سنه ضربه قطعیه ایندی بر جک
قوه کلیه نک حرکاتی قولایاشدیر مق وظیفه سیله
مکلف برمقرزدر .»

« پیشدار ، قسم کالی یه بر حرکات منطقه‌سی تدارك ايدر . صنوف نلته‌نك كرك منفرداً و كركسه برلككده اوله‌رق استعمالنه ، قطعاتنك دكر واقتدا- رينه ، دشمنك محتمل اولان مقاومته ، خصمك مالك اولدوغی زمان و محله دائر معلومات و وقوف تامه‌سی بولوبان بر قوماندان ايشته بو منطقه‌ده ، دشمنك آتش و نظرندن مستور اوله‌رق مظفیرتی تأمین ایلجه‌ك حرکاتی حاضرلار . »

« پیشدارك ، متبديل اولدوغی نسبتده متعدد خواصی واردر : بو ، دشمنی كشف ایده‌كك قطعاتنك بر منبعی اولدوغی کبی بعضأده اولنرك التجا کاهی ، حامیسیدر .

« قسم کالی یورویش قوللرینك اعاشه‌لرینی تأمین ایلک ایچون [عرضاً وعمقاً] داغیلرینی و محاربه ایتک ایچون دخی طوپلالمیرینی تحت امنیتده بولوندورور .

« کچیدلری ویا بعض نقاط مهمه‌ینی ید فـبطنه کچیره‌رك قسم کالی یه ، صنوف نلته‌نك برلكده اوله‌رق استعمالنه مساعد بر محاربه میدان حاضرلار .
« کندی مصادماتیله قسماً ویا تامایله آچیلغه مجبور ایتدیکی دشمنه دائر معلومات حقیقیه استحصال

ایدرک بو وجهله قوماندا هیئتتی ، بر پلان تنظیم
ایتمک و واقفانه قرارلر اتخاذه موقوف قیلار .

« متین استناد نقطه لرینه برلشهرک ، دشمنی
یورمق و اشغال ایتمک ایچون محاربه ایده جک قسم
کلیدن مفرز قطعاتک اخذ ایلله جکلری جهه‌یی
تحدید ایدر .

« ایجابنده طوبجینک محاربه‌یه اشتراکنی حمایه
ایلر .

« هنوز محاربه‌یه باشلامایان قطعاتی دشمنک
آتش ونظرندن مصون ومستور براقیر .

« اراضی بی قاریش قاریش مدافعه ایدرک فائق
بردشمنی اویالار بو وجهله قوماندا هیئته ترتیباتی
وسائرینی قرارلاشدیرمق ایچون لازمکن زمانی
تأمین ایدر .

« پیشدارک ، اخذ ایده جکی ترتیبات ، اصول
محاربه‌سه نسبتاً اوقدر چوق دکدر .

« دشمندن اوزاق بولوندوغی زمان آز چوق
کشیف بر حالد ایکن ، ایلری قره قوللری تقویه
ایتمک ویا ایلمک محاربه جهه‌سنی تأسیس ایلمک ایچون
یایلیر .

« پیشدار ، قسم کلینک ویا تجمع ایدن قطعاتک

ایلریسندە حرکت ایدر؛ فقط، جانبدار لرله دمدار لر
 کرچه بوکا مشابه بروطفه ايله مکلف ایسه لرده،
 آرالرنده کی فرق، بونلرک هیئت عمومی قوايه نظراً
 اشغال ایتدکلری موضعدن ایلری کلیر .

هنرال فوسمه ؛ بعضه قواعد هر بیه نام ارنرنه :

« طوقات یمامک ایچون قانچان بردشمنه یومروق
 اوروله ماز ؛ اولا اونو یقاسندن طوتمالی و صوکر
 اورملیدر .

« ایشته دشمنک یقهسنی طوتوق پیشداره عاند
 وظیفه در .

« حریده ، غیر قابل اجتناب اولان اوچ شرط
 موجوددر :

« مجهول، داغنیقلق، دشمنک سربستی حرکاتی.
 بوشرائط دخی پیشدارک تشکیلی و اوکا عاند اوچ
 وظیفه نکل ظهورینی ایجاب ایتدیریور :

« ۱ — دشمنه دائر معلومات آلمق ؛ بونک
 ایچون قسم کلینک محاربه یه اشتراکنه قدر کشفه
 دوام ایتک ؛

« ۲ — قسم کلینک تجمعی ستر ایانک و بونک
 محاربه یه باشلامسینی حاضر لامق ؛

« ۳ — هجوم ايدلمك ايستيلين دشمنك قوتى ميدانه چيقارمق .

« بناءً عليه ، پيشدارك اتخاذايده چكى خط حرکت بو اوچ وظيفه‌نك ايجباتنه كوره تعين ايدر . « دشمنى كشف ايتمك يعنى خصم امنيت قطعاتنك اوته طرفنده نه اولدوغنى كورمك و اونك قسم كليسى ، كندىنى كوسترمكه مجبور قيلمق .

« پيشدار : حمايه ، حاضرلق وظيفه‌سى ايفا ايتمك ، قسم كلينك محاربه‌يه اشتراكه يعنى تقرب ايتمكه ، آچيلمغه مقتضى اراضى بي ضبط ايتلك ايجون تعرضى اختيار ايدر . مع هذا ، بو تعرض اصول و قواعد توفيقاً اجرا ايدلمليدر .

« دشمنه دائر معلومات آلتهرق ، قسم كلينك محاربه‌سى حاضرلامغه و حمايه ايتمكه مقتضى اراضى آلده ايدلديكى زمان بو اراضينك محافظه‌سى ايجون تدافعى برصورتده حرکت ايدر .

« مدافعه نقطه نظرندن ، پيشدار تعبيه‌سى ، مقاومت واوزون مدت ثباتى ايجباب اينديرر . بو سببه مبنى ، استناد نقطه‌لرى ، مواضع ، اوزاق مساب فادن آتش ، رجعت كبي قطعه‌يى بو ايكي مقصوده موفق ايدمك هر حاله مراجعت ايتمك لازم كلير .

« کندینی صاقلامق ویا مانوره یامق ایستین
 دشمنی معطل براتق ایچون دخی تعرض ایدیلیر .
 « وسائط مختلفه نی ایجاب ایتدیرن بو اوچ
 وظیفه بی عینی زمانده نه صورتله ایفا ایتیلیر ؟ عینی
 زمانده هم تعرض و هم مدافعه نه وجهله اجرا
 اولور ؟

« بوده بدیهی صورته تعرضه ممکن اولور ؛
 فقط دائماً ، ایجابی تقدیرنده شدتله مدافعه به مقتدر
 اولق امکانتی ده نظر دفته آلمیلیر .

« قوتک بر قسیمله تعرض ایدلدیکی زمان ، دیگر
 قسمی ده کریده بولانان استناد نقطه لرینک اشغال
 و تحکیمنه حصر ایتیلیر . صوکر ، تعرضده ترقی
 ایدلدیجه مقاومت خطی ایلر یلتمک لازمدر . »

- ۱ -

پیشدار محاربه سی و صفحاتی

پیشدارك وظیفه - نه دائر كرك تعلیمنامه لردن و كركسه مشاهیر - محررین عسکریه نك آنازندن استخراج ایدیلن مادد لر پیشدار محاربه سنك اوج صفحه دن عبارت اوله جغنی میدانه قویار كه بوصفحات دخی: تماس صفحه سی؛ استكشاف صفحه سی؛ مقاومت و محاربه نك احضاری صفحه سیدر .

۱ - تماس صفحه سی

دشمن بولونور؛ كشف قوللری تنکیل ایدیلیر؛ فقط، قوماندانی حرکاتنده سربست براقق ایچون دشمنله صورت جدیده محاربه یه کیریشلمز .

دشمنله ایلك اول تماس حاصل ایدن سواریدر . بوده «موضعك حالی، جناح لرینی كشف ایتك ایچون چالیشیر . کوی کنارلری، اورمانلر چیقتلکله و الخ کبی دشمن موضعه قارشى بولونان برویا متعدد استناد نقطه لرینی آلد ایدرک بو نقاطی، كشف قوللرینك دشمن جبهه سیله جناح لرینك نره یه قدر متمد اولدوقلرینی آکلامغه چالیشدقلری ائنده، یاا سواری طاقلریله اشغال ایتدیرر» [جنرال پی یهرون؛ اصول حرب] .

«ایلریده بولونان سواری قطعات جسیمه‌سی دشمنک جبهه‌سنه دوغرو امکان درجه‌سنده سوقولور . دشمنک ایلری قطعاتنک مقاومتته اوغراسه استحصال معلومات ایچون یا فلنطه‌سنه ساریله‌رق دشمنی زورلار و یا خود جناحلرندن دولاشه‌رق ایلریلر» .
[جلال بکک تعییه‌سی : جلد - ۲]

« فرقه سواریسینی یورویش استقامتده کائن مهم نقطه‌لری اشغال ایتک ، بعض اقسام اراضی بی سد ایتک و یا خود کچید و بوغازلری آچیق بولوندورمق ایچون ایلری به سوق ایتک مقصده موافق اولور» . [سفریه ؛ ماده : ۱۶۸]

ایلك پیاده قطعاتی واصل اوله‌رق بو استناد نقطه‌لرنده سواریلری دیکشیدیرلر ؛ سواریلر دخی جناحله دوغرو طویلان‌ه‌رق کشفه دوام ایدرلر .

بو پیاده قطعاتی دخی دشمنک حالی اکلامغه چالیشیرلر ؛ فقط بونلر ده‌جا جدی بر صورتده ایشه باشلارلر . دشمن موضعیله قطعاتنک اشغال ایتیش اولدقلری موافقی کورمکه مساعد نقاط حاکمه‌یه کشف قوللری کونده‌ره‌رک ایلریلک وسائلنی تجری ایدرلر ؛ آله ایتدکلری بوتون معلوماتی درحال کری کونده‌ریلر .

دشمن بر نقطه‌ده قوتلی کورونورسه ، پیشدار پیشداری توقف ایدرک کشف قوللریله بو نقطه‌بی کشف ایتدیرر ، اکر خصمی یالکیز باشنه طرد ایتدک عقلی کمرسه بو نقطه‌یه

هجوم ایدوب ضبط ایدر . لاکن ، تہلکہ لی برایشہ کیرمکدن
 نتیجہ سی مشکوک بر محاربه یہ باشلامقندن احتراز ایتلیدر؛ چونکہ ،
 قوماندانک مقاصدینہ ہنوز کسب وقوف ایدلیدیکی کبی قسم
 کلینک دہ بواراضیدہ وبوزماندہ محاربه بی قبول ایدوب ایتیمہ جکی
 بیلنہ مز . «اگر پیشدار پیشدارینی تشکیل ایدن طاہور
 قوماندانی علی العمیا دشمنلہ بر محاربه یہ طوتوشہرق طاہورینی ،
 متین استناد نقطہ لرینہ مالک اولسایان بویوک برجہہ اوزرنده
 یایار ایسہ بوخطالی حرکتک الجاسیلہ اجرا ایدیلن محاربه علی
 الا کثر بلا تأمل یاییلان بر قوتی کری آلمغہ جہد ایتمکدن
 عبارت قالیر ؛ زیرا ، بویلہ برحالدہ علی التدریج محاربه میدانہ
 واصل اولان قطعاتی ، زمانک احتیاجاتہ کورہ ایلک خطک
 آرالقرینی دولدورمق اوزرہ آتش خطہ سوق ایتک ایجاب
 ایدرکہ بوندن نشأت ایدہ جک انتظامسزلق وقاریشیلق سہولتلہ
 آ کلاشیلیر » [جنرال فون شیلینختینغ] .

پیشدار پیشدارینک اراضی اوزرنده ، جبہہ سنک قوتلی
 برصورتدہ تمدیدینہ مساعد استناد نقطہ لری بولہ مامسی حالندہ
 جناح لری کیرسندہ طاشقین قدمہ لری ترتیب ایدرک دار برجہہ
 اشغال ایتیمی دہا موافقدرکہ بو : ترتیباتی کنیشلتیمک صورہ
 تیلہ پیشدار قسم کلینک حرکتی ستر ایتمکدر .
 اکثریا مخاصمین یکدیگریہہ یک یقین بولونہ جقلرنندن تماس ،

طرفینک اقامه ایتدکلری ایلری قره قوللر واسطه سیله استحصال اولونور . وؤرت میدان محاربه‌سی بو خصوصده بر مثالدر .

۲ - استکشاف صفحه‌سی

قوماندان: سواری، پیشدارپیشداری و ایلری قره قوللردن کونده ریلان راپورلرایله حال و موقعه دائر برفکر عمومی حاصل ایدنجه، پیشدار قسم کلینسی کچه رک ایلری به قوشار؛ حال و موقعی بالذات نظر تدقیقدن کچیرر و صو کرا: بو آندن اعتباراً محاربه‌ی قبول ایدوب ایتمه چکنه دائر برقرار ویره رک پیشداره تعالیمات لازمه‌ی اعطا ایدر. [تعییه، جلد ۲-، ماده: ۶۲۹، ۶۳۱]

محاربه‌ی قبول ایتمه‌که قرار ویره‌دیکنه کوره، پیشدار قسم کلینسه: قسم کلینک کری به ویا یانلره دوغرو اجرا ایدر. چکی حرکات و یوروشی ستر ایده بیله چک و جهله موضع اخذ ایتدیررکه بو حالده پیشدار، دمدار ویا جانبدار وظیفه‌سی درعهده ایلر.

محاربه‌ی قبول ایتمه‌که قرار ویره‌ن قوماندانک: حریده عمومیت اوزره واقع اوله جنفی و جهله قسم کلی به هان آچیلماق ویا بیلماق امر قطعینسی ویرمک ایچون دشمنک قوت و موضعه‌نه دائر لازمی و جهله معلومات آله ایدمه‌دیکنی فرض ایدم.